

Etapy rozwoju mowy dziecka

Okres melodii (od urodzenia do 1 r.ż)

Początkowo dziecko komunikuje się za pomocą krzyku/płaczu.

- głuzenie** (ok.2/3 mc.ż) to nieświadomy trening narządów artykulacyjnych, realizowane są dźwięki podobne do samogłosek i spółgłosek;
- gaworzenie** (ok.5/6 mc.ż) to świadome powtarzanie i naśladowanie dźwięków mowy, tzw. „zabawa dźwiękiem”. Pojawiają się pierwsze sylaby.

Okres wyrazu (12-18 mc. ż)

Dziecko powinno już prawidłowo realizować wszystkie samogłoski ustne oraz spółgłoski tj. [p, b, m, t, d, n, ń, ś, k, j]. Pozostałe trudniejsze spółgłoski często są zastępowane przez inne o zbliżonym miejscu artykulacji. Realizacja grup spółgłoskowych na ogół jest uproszczona. W zakresie rozumienia można dostrzec znaczne postępy.

Okres zdania (2-3 r.ż)

W tym okresie dziecko wypowiada już prawidłowo spółgłoski [p, b, m, f, w, k, g, ch, t, d, n, l, ś, ź, ć, dź, ń] oraz samogłoski ustne [a, o, u, e, y, i].

Okres swoistej mowy dziecka (3-7 r.ż.)

Na tym etapie dziecko prowadzi już swobodne rozmowy, ale dopiero w wieku 5-6 lat, dziecko w pełni osiąga umiejętność prawidłowego wymawiania głosek:

- między 3 a 4 r.ż. Pojawiają się głoski [s, z, c, dz];
- między 4 a 5 r.ż. pojawiają się głoski [sz, ź, cz, dź];
- ok. 6 r.ż. dziecko poprawnie wymawia głoskę [r].

CO POTRAFI DWULATEK?

rozumie
proste
polecenia i
zakazy

mówi około 300
słów

próbuje
łączyć dwa
wyrazy ze
sobą

buduje
wieżę z 6
klocków

2

samodzielnie
chodzi

dobiera
pary
zabawek

pije z kubka
otwartego i
próbuje
samodzielnie
jeść łyżeczką

zaczyna
wchodzić w
interakcje z
równieżnikami

wypowiada
samogłoski
[a,u,i,o,e,y] i
spółgłoski
[p,b,m,t,d,n]

CO POTRAFI TRZYLATEK?

mówi o sobie
używając formy
„ja”

samodzielnie
myje ręce

mówi około
1000 słów

samodzielnie
wkłada/
zdejmuje
ubrania

3

zadaje dużo
pytań

w zabawach
tematycznych
odtwarza znane
czynności

jego mowa jest
zrozumiała dla
otoczenia

buduje
kilkuwyrzowe
zdania

CO POTRAFI CZTEROLATEK?

nazywa proste
związki
przyczynowo -
skutkowe

mówi ok.
1500 - 2000
słów

zadaje dużo
pytań

ma bardzo
dużą
wyobraźnię

buduje zdania
złożone

potrafi
werbalnie
wyrazić
swoje emocje

jego mowa
jest
zrozumiała
dla otoczenia

potrafi
skupić się na
jednej
zabawie ok.
10-15 min.

CO POTRAFI PIĘCIOLATEK?

wzrasta
zdolność
narracji

różnicuje
głoski
opozycyjne

buduje
zdania 4-7
elementowe

mówi
ok.
2000-
3700
słów

stoi na
jednej nodze
z
zamkniętym
i oczami

jego mowa jest
w pełni
zrozumiała dla
otoczenia

samodzielnie
ubiera się,
zapina guziki,
zakłada buty

używa
właściwych
form
gramatycz-
nych

CO POTRAFI SZEŚCIOLATEK?

koncentruje się na zadaniu

potrafi liczyć do 10

umie wyciągnąć wnioski

komunikuje swoje decyzje i potrzeby

6

mówi ok. 2500-4666 słów

ma bogaty zasób słownictwa

jest samodzielny w zakresie czynności samoobsługowych

prawidłowo realizuje wszystkie głoski